

המרכז הישראלי למצוינות בחינוך, קהילות מורים לומדות במודיעין

תמונת מצב – מאי 2018

הקמת 15 קהילות מורים לומדות למורי מתמטיקה בעיר מודיעין ובסביבתה, להעלאת שיעור בוגרי המתמטיקה ברמת חמש יחידות ל-25% עד 2019 [700,000 ש"ח למשך שנתיים (ספטמבר 2017)]

תכנון

קהילות מורים לומדות מאפשרות למורים לפתח יחד את הידע המקצועי שלהם תוך שיתוף הדדי בעדויות מן הכיתה. הקרן תמכה בהקמת קהילות אזוריות של מורי מתמטיקה ומדעים. קהילות אלה עונות לצורך של מורים המלמדים את אותו חומר ואתה רמת לימוד בבתי ספר שונים (כמו מורי חמש יחידות למתמטיקה). במקביל לכך קיים גם צורך בקהילות בית ספריות שיאפשרו פיתוח מקצועי של מורים העובדים יחד באותו מוסד. ברוב בתי הספר העל-יסודיים עובדים בין 5-20 מורים למתמטיקה. רכז המקצוע הוא מורה בכיר, הנפגש עם שאר המורים אחת לשבוע. מפגשים אלה מוקדשים לחלוקת עבודה, לקביעת לוחות זמנים, להפצת תקנות ונהלים חדשים, ולטיפול בנושאי מנהלה נוספים.

תיאורטית, צוותי המתמטיקה בבתי הספר היו יכולים לשמש פלטפורמה לעבודת צוות קלינית, אך בפועל הם כמעט אינם עוסקים בפדגוגיה, בהוראה ובלמידה או בקביעת מערכי הוראה משותפים. האתגר שלנו הוא, אפוא, לסייע לצוותי המתמטיקה בבתי הספר להתפתח לכדי קהילות מקצועיות המחויבות למומחיות בהוראה ממוקדת-תלמיד, לעשייה קלינית, ולקידום המצוינות. התכנית שהוצעה כאן היא אחת ממספר תכניות להקמת קהילה עירונית של רכזי מתמטיקה בחטיבות הביניים כדי להכשיר אותם לפתח את הצוותים בבית ספרם כקהילות מקצועיות לומדות. בשיתוף עם משרד החינוך נבחרו המרכז למצוינות והעיר מודיעין לשתף פעולה בתכנית זו.

על פי התכנון, המרכז הישראלי למצוינות בחינוך, בשיתוף העיר ומשרד החינוך, יכנס 30 מורים מובילים מ-15 בתי ספר במודיעין והסביבה לקהילה מקצועית ללמידה קלינית תוך התמקדות בשלושה יעדים עיקריים:

- א. אימוץ שיטת הוראה ממוקדת תלמיד - על ידי זיהוי קשיי למידה ואתגרי הוראה שכיחים הם ילמדו כיצד לפתח גישה משותפת להוראה.
- ב. תיעוד וניתוח של תהליכי הוראה ולמידה - באמצעות משימות דיאגנוסטיות, צילום בווידיאו בכיתות וצפייה בשיעורים, הם ילמדו כיצד להעיר זה לזה ולהעניק משוב.
- ג. הכנת מספר רב יותר של תלמידים לקראת מגמת המתמטיקה ברמת חמש יחידות בבית הספר התיכון - על ידי ביסוס שיתוף פעולה עם המורים המלמדים בחטיבה העליונה של בתי הספר העל-יסודיים, מורי חטיבת הביניים ילמדו כיצד להציב יעדים ולעקוב אחר התקדמות של תלמידים.

מלבד הקהילה העירונית, המרכז למצוינות יעניק תמיכה וליווי פדגוגי מקוון להפעלת הקהילות הבית ספריות כדי לסייע בהתמודדות עם אתגרים ספציפיים והיערכות בזמן אמת. כמו כן יתקיים מחקר הערכה לצורך הערכת השפעתה של התכנית על שלושת היעדים שצוינו לעיל.

ביצוע

בעקבות ההערות של ועדת המענקים, העיר מודיעין נקראה להשתתף באופן יסודי בפרטי התכנון ולהיות שותפה בהצבת יעדים ומדידים לכך שהתכנית תגדיל את הבחירה בחמש יחידות, וכן לגייס את כל בתי הספר בעיר להשתתף בתכנית. כחלק מתכנית העבודה נדרשו

מנהלי התכנית להציג תכנית יעדים ומדדים (אמורה להיות מוצגת ביוני 2018). הומלץ למובילים לתכנן מודל ליווי כלכלי יותר מן המודל שהציעו והתקציב הופחת בהתאם.

התכנית נפתחה באיחור מפני שלקח זמן עד שמשרד החינוך, המרכז למצוינות והעיר מודיעין הגיעו להסכמות בקשר למחויבות של כל אחד מהצדדים וכן ליעדי התכנית. לאור זאת, השנה התכנית מתקיימת בהיקף נמוך יותר של 15 מורים ובשנה הבאה אמורים להגיע ל-30 רכזים ומורים מובילים מ-15 בתי ספר כפי שתוכנן. המנהלים והרכזים החברים כבר התחייבו להשתתף בשנה הבאה. לאור העיכוב, התכנית תמשיך בליווי אישי שנה נוספת ללא תוספת על התקציב המתוכנן. הקהילה העירונית החלה לפעול בהצלחה ונוצר שת"פ טוב עם כל השותפים. עדיין מוקדם להתייחס להיבטים האחרים.

*הטקסט המוצג לעיל מציג את התקדמות המענק כפי שהוצג בפני ועדת המענקים של הקרן במאי 2018